

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Christelijke Woningstichting De Goede Woning

Jan ter Horststraat 5
7462 AG RIJSSEN

Inlichtingen bij
[redacted]
[redacted]
[redacted]@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
03.08.2021	D2021-07-001804	Z-HZ-WNB-2021-002604	1 van 20	5		

Onderwerp: Algemeen briefsjabloon

Geachte [redacted]

[redacted] van het adviesbureau Jansen & Jansen Groenadvies BV (nu: Unitura) heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 12 april 2021² ontvangen. Er zijn aanvullende gegevens verstrekt op 11 mei 2021. De aanvraag is gedaan vanwege het renoveren van 147 woningen van de complexen 5 en 7 in Rijssen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om de nesten van de gierzwaluw en de nesten en rustplaatsen van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen⁴ en om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van 147 woningen van de complexen 5 en 7 in Rijssen, te weten de weergegeven adressen/locaties, zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soorten te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 maart 2022 en is geldig tot en met 1 september 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 12 april 2021 en de bijbehorende stukken te weten:

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste Wnb

² EDO-kenmerk 6260498

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

- Rapport: 'Quickscan flora en fauna Goede Wonen', van 1 maart 2019;
- Rapport: 'Vervolgonderzoek huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen', van 25 september 2020;
- Rapport: 'Activiteitenplan huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen', van 6 april 2021'
- Email met reactie op aanvullende vragen, van 11 mei 2021.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.

De verschuldigde leges zijn:

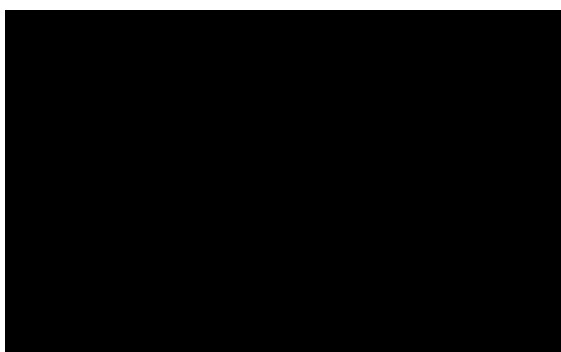
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke in	
	Totaal leges	€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ-WNB-2021-002604 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
ing.

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Ligging van het plangebied en de permanente maatregelen

⁶ Belastingverordening Overijssel

Bijlage 4 **Planning mitigerende maatregelen en werkzaamheden**
Bijlage 5 **Tijdelijke en permanente maatregelen**

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen;
- Jansen & Jansen Groenadvies BV (nu: Unitura), [REDACTED], Velddijk 7a, 7451 RJ Holten.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent. Stuur u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-07-001804). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁷, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-07-001804).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Kwetsbare perioden

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken verblijfplaatsen en uitvoering renovatie en dakwerkzaamheden) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van:
 - Gierzwaluw: voortplanting 15 april tot en met 15 augustus;
 - Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen < 0°C) is van december tot en met februari;
 - Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis: voortplanting 15 mei tot en met 31 augustus. Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Periode van uitvoering tijdelijke en permanente maatregelen

6. De periode voor het aanbrengen van de tijdelijke voorzieningen voor de gierwaluw (GZT2), huismus (HMT3) en de gewone dwergvleermuis (en de permanente voorzieningen voor de gierwaluw (GZP2) en de gewone/ruige dwergvleermuis (VMPPM1) is weergegeven in bijlage 4 van dit besluit.

Soortspecifiek

Gierwaluw

7. Van de woningen aan de Jacob Reviusstraat, waar wordt doorgewerkt tot in mei 2023, worden de nesten (5) van de gierwaluw ongeschikt gemaakt buiten de kwetsbare periode. De nestruimte op de gemetselde balken worden afgesloten, zodanig dat ze ontoegankelijk zijn. Ter compensatie worden 5 vijfvoudige gierwaluwkasten (25 nestplekken totaal) opgehangen verdeeld over de gevels van de appartementencomplexen aan de Pieter Breughelstraat (conform de locaties weergegeven in bijlage 5 van dit besluit). Als kast wordt gebruik gemaakt van GZT2 van Unitura of soortgelijk.
8. De werkzaamheden worden zo ingericht dat de bestaande nesten behouden kunnen worden of kunnen worden geoptimaliseerd en dat de werkzaamheden (behoudens die van voorschrift 7) geheel buiten de kwetsbare periode worden uitgevoerd. Alle nesten moeten (inclusief aangegeven afmetingen) toegankelijk blijven. Daarnaast moeten ook alle hoeken die nu nog niet in gebruik zijn als verblijfplaats geschikt gemaakt worden voor gebruik. In totaal gaat het om 32 hoeken (inclusief de 17 reeds gebruikte hoeken). De hoeken moeten geschikt gemaakt worden door de goot 40mm boven de bovenkant van het metselwerk te laten zweven en door op een diepte van 15/20cm onder de bovenkant van het metselwerk een plankje te plaatsen (zie tekening in bijlage 5 van dit besluit), waardoor een toegankelijke nestruimte ontstaat. Als aanvulling hierop dienen 34 inbouwkasten te worden aangebracht (kaart bijlage 3). Wat betreft inbouwkast dient gekozen te worden voor GZP2 van Unitura of soortgelijk.

Huisumus

9. U moet het ongeschikt maken van de nesten van de huismus uitvoeren tussen september en oktober. Woningen waarbij tijdens de voortplantingsperiode wordt doorgewerkt moeten volledig ongeschikt gemaakt worden – ook als in deze woningen geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Dit om te voorkomen dat huismussen zich in deze woningen vestigen. De verblijfplaatsen worden ontmoedigd door deze af te sluiten met daarvoor geschikte weringsborstels (Unitura WB1 of soortgelijk). Bij woningen waar gewerkt wordt in de maanden september tot en met november mogen verblijfplaatsen ook ongeschikt gemaakt worden door dakpannen handmatig te lichten.
10. Er wordt gebruik gemaakt van tijdelijke maatregelen in de vorm van huismustillen van Unitura (HMT3). De huismustillen worden in de directe nabijheid van de huidige nesten geplaatst, in de voor- of achtertuin van de woningen die gerenoveerd gaan worden (conform bijlage 5 van dit besluit). Bij de plaatsing van de tillen wordt rekening gehouden met steigers die rond de woningen geplaatst gaan worden. De tillen worden uiterlijk 3 maanden voor aanvang van de werkzaamheden geplaatst. Bij complex 5 worden voor de 17 verdwijnende nestplekken 10 tillen geplaatst met ieders 4 nestplekken (40 totaal). Bij complex 7 worden voor de 5 verdwijnende nestplekken 3 tillen geplaatst met ieders 4 nestplekken (12 totaal).
11. Alle dakranden worden voorzien van een voor huismussen toegankelijke dakconstructie, conform de uitwerking weergegeven in bijlage 5 van dit besluit.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

12. Voor de werkzaamheden aan de woningen aan de Jacob Reviusstraat worden 16 tijdelijke vleermuiskasten (VMT1 van Unitura of vergelijkbaar) aangebracht. Deze kasten worden voor 1 april 2022 geplaatst op geschikte gevels in de directe omgeving van het plangebied, zoals weergegeven in bijlage 5 van dit besluit.
13. Alle verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt tussen september en oktober, en waarbij de avondtemperaturen minimaal 10 graden Celsius is. Omdat de verblijfplaatsen aanwezig zijn aan kopse gevels van woonblokken (invliegopeningen via de

kantpannen), moeten de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden door een combinatie van afsluiting met rugvulling en de plaatsing van exclusion flaps. Om te voorkomen dat vleermuizen na het ongeschikt maken een andere gevel binnen het plangebied gaan gebruiken waar ook werkzaamheden uitgevoerd gaan worden, worden ook de aanliggende kopgevels op deze wijze ongeschikt gemaakt.

14. Minimaal 3 dagen met geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 OC, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.
15. Per verblijfplaats worden 4 inbouwkasten (VMPM1 van Unitura of soortgelijk) van houtbeton ingebouwd in de gevel. Bij complex 5 worden in totaal 52 inbouwkasten aangebracht. Bij complex 7 worden 36 inbouwkasten aangebracht. Zie bijlage 3 voor de betreffende locaties. Per kopgevel worden 3 inbouwkasten gerealiseerd. De inbouwkasten worden één heel vleermuisseizoen voor aanvang van het ongeschikt maken aangebracht.

Overige zaken

16. De werkzaamheden in complex 7 worden uitgevoerd vanaf september 2024 en afgerond voor 31 december 2024.
17. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
18. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
A1	Bevoegdheid	10
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
A2	Procedure	10
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	10
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	10
A3	Toetsingskader soorten	10
	A3.1 Wettelijke regels	10
	A3.2 Provinciaal beleid	10
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	11
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	12
	B1.2 Doel van het project	12
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
	B1.4 Periode	12
	B1.5 Onderliggende documenten	12
	B1.6 Aanvullende gegevens	13
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C1	Inhoudelijke beoordeling	13
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	14
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	14
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	15
	C1.5 Wettelijk belang van het project	15
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	15
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	16
D	Slotconclusie	16

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹³ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierwaluw en de huismus en het ecologisch functioneel leefgebied van de spreeuw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹³ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied ligt aan de zuidrand van Rijssen en omvat 147 woningen verspreid over verschillende straten. De ligging van het plangebied is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit. Woningstichting De Goede Wonen wilt groot onderhoud uitvoeren aan deze woningen. Het onderhoud is noodzakelijk in het kader van verduurzaming van de woningen. Bij alle woningen worden de volgende ingrepen uitgevoerd:

- Vervangen van de pannendaken;
- Na-isoleren van de spouwmuren, vanwege inzakkingen in bestaand isolatiemateriaal;
- Vervangen van de kozijnen;
- Isoleren van de vloer op de begane grond.

Planning van de werkzaamheden:

2022 complex 5

- Joh. Vermeerstraat oktober
- Nic. Maesstraat oktober
- H.W. Mesdagstraat oktober
- Arend Baanstraat oktober / november

2023 complex 5

- R. van Rijnstraat 49 t/m 15 januari
- R. van Rijnstraat 13 t/m 1 januari
- A. van Ostadestraat 1 t/m 35 februari
- A. van Ostadestraat 37 t/m 49 februari
- C. Huygenstraat 2 t/m 10 maart
- C. Huygenstraat 12 t/m 52 maart
- J. Reviusstraat 51 t/m 19, 48 t/m 4 april / mei
- J. Reviusstraat 13 t/m 1 mei

2024 complex 7

- Complex 7 vanaf september 2024

B1.2 Doel van het project

Het verduurzamen en onderhouden van het woningbezit van Woningstichting De Goede Wonen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁴, om de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren¹⁵, en om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen¹⁶.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2021 tot en met 1 september 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Rapport: 'Quickscan flora en fauna Goede Wonen', van 1 maart 2019;
- Rapport: 'Vervolgonderzoek huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen', van 25 september 2020;
- Rapport: 'Activiteitenplan huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen', van 6 april 2021'
- Email met reactie op aanvullende vragen, van 11 mei 2021.

¹⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁵ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op ontvangen. Op 6 mei 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 11 mei 2021¹⁷ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan, huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen'¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- In januari 2019 is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Uit deze quickscan kwam naar voren dat er nader onderzoek nodig was naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.
- De nadere onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de vereisten uit de kennisdocumenten.

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken afdoende zijn geweest om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te stellen.

Aanwezigheid complex 5

In complex 5 zijn 17 verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. In de bouwblokken waar het plangebied onderdeel van uitmaakt werden in totaal 23 verblijfplaatsen aangetroffen. Alle verblijfplaatsen waren aanwezig onder de dakpannen van de woningen. De verblijfplaatsen waren zowel aanwezig aan de noord- als aan de zuidzijde van het dak. Verspreid over de omliggende woonwijk waren nog enkele kleine groepjes huismussen aanwezig. De woonwijk als geheel (binnen +- 200m van het plangebied) bestaat uit 25+ paartjes.

Tijdens het onderzoek werden 28 verblijfplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen. 17 van de 28 aangetroffen verblijfplaatsen is aanwezig in een woning die gerenoveerd gaat worden. Alle aangetroffen verblijfplaatsen zijn aanwezig op de hoeken van blokken. Alle hoekwoningen hebben iets doorstekende zijwanden, die zich aan de voorzijde vertalen als iets naar voren komend metselwerk, een soort balken. Op de aansluiting van deze balken met de dakgoot is een kleine ruimte. De gierzwaluwen nestelen in deze ruimte bovenop deze balken. De gierzwaluwen die broeden in het plangebied maken onderdeel uit van een grotere kolonie gierzwaluwen die aanwezig is in het zuiden van Rijssen. De kolonie is grotendeel gekoppeld aan woningen van de Goede Woning. In totaal bestaat de kolonie uit 100+ broedparen (mogelijk 200+ broedparen). Het grootste gedeelte van de kolonie broed globaal tussen de Zuiderstraat en de Wilhelminastraat. De reden dat hier zoveel gierzwaluwen broeden is dat de blokken hier niet alleen op de hoeken, maar per woning de gemetselde balken hebben. Op vrijwel elke balk is hier een broedpaar aanwezig.

Er werden 34 verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld in en rond het plangebied. 32 van deze verblijfplaatsen zijn van gewone dwergvleermuizen en twee verblijfplaatsen van laatvliegers. Er werden alleen kleine verblijfplaatsen aangetroffen. In het plangebied of in de directe omgeving zijn geen grote verblijfplaatsen/kraamverblijfplaatsen aanwezig. In totaal werden zeven zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen en 11 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis net buiten het plangebied; Er werden 6 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen in het plangebied en 8 paarverblijfplaatsen direct buiten het plangebied. De aangetroffen kleine zomerverblijfplaatsen waren wisselend in gebruik. Geen van de kleine zomerverblijfplaatsen waren tijdens ieder bezoek in gebruik.

¹⁷ EDO-kenmerk D2021-07-001803

¹⁸ Hoofdstuk 3, pagina 9 tot en met 11

Complex 7

In complex 7 zijn 5 verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. In de bouwblokken waar het plangebied onderdeel van uitmaakt (en de directe omgeving) werden in totaal 14 verblijfplaatsen aangetroffen. Alle verblijfplaatsen waren aanwezig onder de dakpannen van de woningen. De verblijfplaatsen waren aanwezig op verschillende windrichtingen. Verspreid over de omliggende woonwijk waren nog enkele kleine groepjes huismussen aanwezig. De woonwijk als geheel (binnen +/- 200m van het plangebied) bestaat uit 20+ paar.

De woningen in complex 7 zijn niet voorzien van de gemetselde balken. Waarschijnlijk is dit de reden dat de kolonie gierzwaluwen niet aanwezig is in er rond complex 7.

Er werden 21 verblijfplaatsen vastgesteld in en rond het plangebied. 20 van deze verblijfplaatsen zijn van gewone dwergvleermuizen en één verblijfplaats is van een ruige dwergvleermuis. In het plangebied zelf werden alleen kleine verblijfplaatsen aangetroffen (paarverblijfplaats/ zomerverblijfplaats). In totaal werden zeven zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen in het plangebied en vijf zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis net buiten het plangebied. Er werd één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen aangetroffen in het plangebied en er werden zes paarverblijfplaatsen direct buiten het plangebied aangetroffen. Bij één woning in het plangebied is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig. De aangetroffen kleine zomerverblijfplaatsen waren wisselend in gebruik. Geen van de verblijfplaatsen was tijdens ieder bezoek in gebruik.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

De nesten van de gierzwaluw worden feitelijk niet beschadigd en vernield, omdat de dakoverstek en de gemetselde balken onveranderd aanwezig blijven. Echter wordt bij een aantal nesten mogelijk nog (net) doorgewerkt in het broedseizoen van de gierzwaluw. Door de werkzaamheden gaan 22 nesten van de huismus verloren. Van de gewone dwergvleermuis gaan 21 kleine verblijfplaatsen verloren, waarvan dertien zomerverblijfplaatsen en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast zal 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren gaan.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het voorafgaand aan de werkzaamheden plaatsen van tijdelijke voorzieningen voor de huismus en de gewone dwergvleermuis als tijdelijke alternatieve verblijfplaats.
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden.
- Het maken van permanente maatregelen. Voor de huismus worden alle nieuwe daken geschikt gemaakt. Voor de gewone dwergvleermuis worden 88 inbouwkasten in de kopgevels aangebracht.

In bijlage 4 is een planning opgenomen van de mitigerende maatregelen en de uitvoeringsperiode.

De tijdelijke huismustillen worden dicht bij de oude verblijfplaatsen van de huismus geplaatst. Hiermee wordt heel dichtbij de bestaande verblijfplaats een alternatief geboden. Waardoor er een veel grotere kans is dat huismussen de verblijfplaats ontdekken en in gebruik kan nemen. Hierdoor kunnen huismussen de tillen als alternatieve nest- en rustplaats gebruiken. De til heeft dezelfde kwaliteiten als een standaard tijdelijke huismuskast. Daarnaast zijn de huismustillen met name noodzakelijk buiten de voortplantingsperiode, omdat de werkzaamheden bij de huidige nesten van de huismus buiten deze kwetsbare periode plaatsvinden.

De maatregelen voor de gierzwaluw zijn geschikte maatregelen om de bestaande nestlocaties te behouden. Mocht de ecologische functionaliteit desondanks toch in het geding komen, dan zijn permanente maatregelen getroffen in de vorm van permanente nestkasten direct naast de huidige nestlocaties.

¹⁹ Hoofdstuk 5 van het activiteitenplan

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van vleermuizen. Behalve aan de Jacob Reviusstraat, maar voor betreffende verblijfplaatsen (4) worden tijdelijk alternatieve vleermuiskasten aangeboden voor april 2022. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt direct voorzien in permanente mitigatie in de vorm van inbouwkasten. Deze inbouwkasten zijn ook geschikt voor de functies die verloren gaan (zomer- en paarverblijfplaatsen voor enkele individuen).

Het project heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van de betrokken soorten. Door de aanwezigheid van tijdelijke maatregelen en de beschikbaarheid van bestaande alternatieve verblijfplaatsen en het voorzien in permanente maatregelen blijven de betrokken soorten tijdens en na uitvoering van de werkzaamheden aanwezig binnen het plangebied. Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat door de genomen maatregelen te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het renoveren van 147 woningen in de complexen 5 en 7 in Rijssen leiden tot het beschadigen en vernielen van nesten van de gierwaluw, van nesten en rustplaatsen van de huismus en van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 en artikel 3.5 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van deze vleermuissoorten. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soorten. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatiespecifiek. Het betreft groot onderhoud (o.a. dakrenovaties) aan woningen in hetzelfde gebied. Alternatieve locaties zijn om deze reden niet overwogen. Voor het project is niet gezocht naar een andere locatie, dit past namelijk niet binnen het doel van het project. Behoudt van de dakpannen is niet mogelijk (oud/slecht). Isolatie is noodzakelijk om aan de doelstellingen voor energiereductie te voldoen.. Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Wij zijn van oordeel dat voldoende is onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De te renoveren complexen hebben energielabel C of lager. In het convenant 'energiebesparing huursector' van 28 juni 2012 is afgesproken dat corporaties hun woningen moeten verduurzamen naar minimaal energielabel B in 2020. Om aan deze norm te voldoen is de geplande renovatie noodzakelijk. Na de werkzaamheden voldoen de woningen aan de huidige eisen voor woningen. Als dergelijke vernieuwingen uitblijven zijn er op wijkniveau negatieve effecten op volksgezondheid (gevaar door betonrot en gezondheidsschade door slechte, ongezonde huizen) en leefbaarheid en sociale veiligheid (vervallen huizen, leegstand, krimp) te verwachten. Verder verschijnt periodiek een overzicht van milieugerelateerde gezondheidsklachten bij GGD'en (RIVM rapport 200000004/20132). Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) analyseerde gegevens over de ruim 9.000

meldingen die alle GGD'en in Nederland in 2011 en 2012 hebben geregistreerd. De meeste meldingen zijn afkomstig van bewoners van huurwoningen. Klachten over het binnenmilieu worden vooral toegewezen aan schimmels, asbest, vocht, plaagdieren en gebrekkige ventilatie. Mede daarom heeft het rijk het thema binnenmilieu als prioriteit 1 benoemd in de nationale aanpak Milieu en Gezondheid. Uit de analyse van het RIVM blijkt een consistente associatie tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Het is nog onduidelijk of vocht in het binnenmilieu al aanwezige luchtwegaandoeningen (bijvoorbeeld astma of chronische bronchitis) bij mensen alleen verergert of dat vocht deze aandoeningen ook direct kan veroorzaken (www.rivm.nl). De geplande werkzaamheden hebben een positief effect op het binnenklimaat van de woningen. Door muren na te isoleren en de daken te vervangen ontstaan veel minder vochtproblemen (en schimmel). Hierdoor nemen gezondheidsrisico's af en dient het project het belang van de Volksgezondheid.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de nesten van de gierzwaluw, de nesten en rustplaatsen van de huismus en de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁰ Art. 1.10, derde lid Wnb

²¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – LIGGING VAN HET PLANGEBIED EN DE PERMANENTE MAATREGELEN

Complex 5

Complex 7

Complex 005 | Zuidrand deel b (92 woningen)

Rembrandt van Rijnstraat	15-23, 27, 33, 35, 39, 43-49
Adriaan van Ostadestraat	1, 3, 7, 9, 15, 19, 21, 27-33
Johannes Vermeerstraat	41, 43, 45, 47, 49, 53
Nicolaas Maesstraat	2, 4, 8, 10 en 3-13
H W Mesdagstraat	2-14 en 1-9, 13
Arend Baanstraat	84, 88, 90, 92
Constantijn Huygensstraat	14, 16, 18, 30, 34, 36, 38, 40, 46, 50, 52
Jacob Reviusstraat	19-25, 31, 33, 37-41, 47-51 en 4, 12, 14, 22, 24, 30-36, 40, 44, 46

Complex 007 | Nieuwland (54 woningen)

Van Broekhuizenstraat	58-66, 70, 72
Berkenlaan	10, 12, 18-22 en 9, 11, 17, 19-23
Lindenlaan	1, 5, 7, 6, 8
Lijsterbeslaan	15-23, 27, 29, 33-41, 45, 53-59
Sparrenlaan	1, 5, 9, 13-19, 23, 27, 31, 35

BIJLAGE 4 – PLANNING MITIGERENDE MAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN

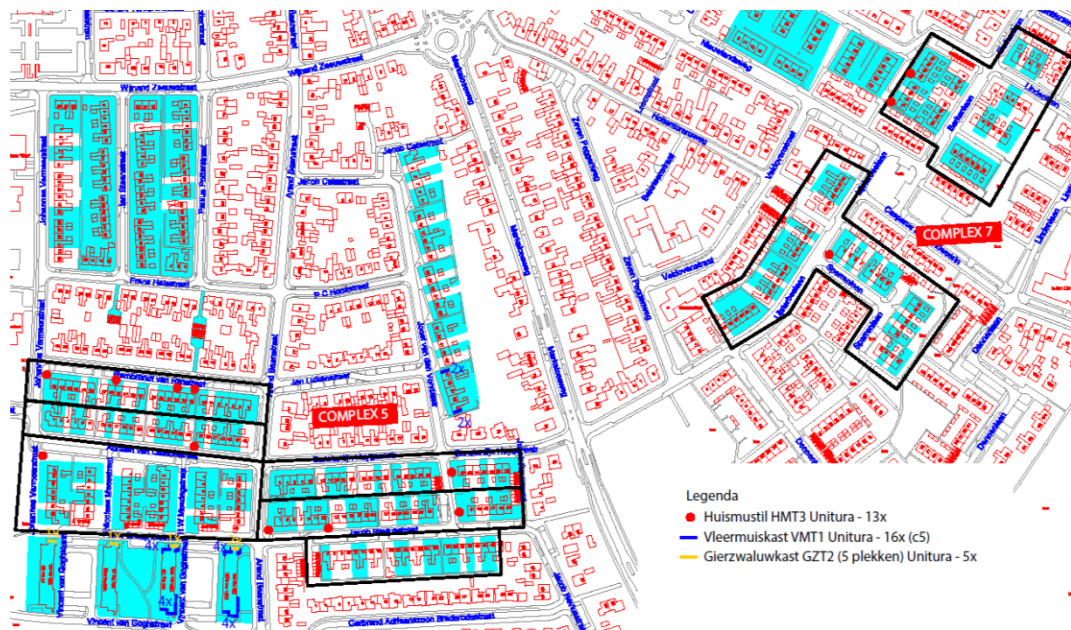
Complex 5 - planning

	Duur (dagen)	Start	Eind
Aanbrengen tijdelijke verblijfplaatsen gierzwaluw/vleermuis			01-04-'22
Aanbrengen tijdelijke verblijfplaatsen huismussen			01-06-'22
Aanbrengen inbouwkasten			01-04-'22
Ongeschikt maken verblijfplaatsen		01-09-'22	01-10-'22
2022 Werkzaamheden Joh. Vermeerstraat Nic. Maesstraat H.W. Mesdagstraat Arend Baanstraat		10-'22	10-'22
		10-'22	10-'22
		10-'22	10-'22
		10-'22	11-'22
2023 R. van Rijnstraat 49 t/m 15 R. van Rijnstraat 13 t/m 1 A. van Ostadestraat 1 t/m 35 A. van Ostadestraat 37 t/m 49 C. Huygenstraat 2 t/m 10 C. Huygenstraat 12 t/m 52 J. Reviusstraat 51 t/m 19, 48 t/m 4 J. Reviusstraat 13 t/m 1		01-'23	01-'23
		01-'23	01-'23
		02-'23	02-'23
		02-'23	02-'23
		03-'23	03-'23
		03-'23	03-'23
		04-'23	05-'23
		05-'23	05-'23
Geschikt maken/houden gierzwaluw verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden

Complex 7 - planning

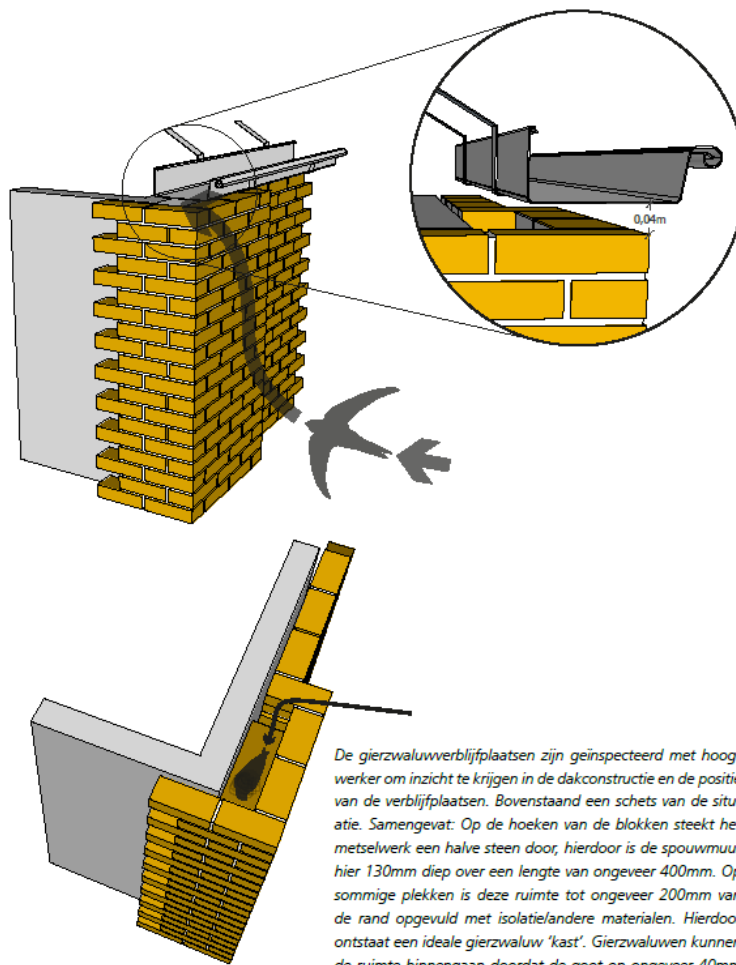
	Duur (dagen)	Start	Eind
Aanbrengen tijdelijke verblijfplaatsen huismussen			01-06-'23
Aanbrengen inbouwkasten			01-04-'23
Ongeschikt maken verblijfplaatsen		01-09-'23	01-10-'23
Werkzaamheden		01-09-'23	01-03-'24

BIJLAGE 5 – TIJDELIJKE EN PERMANENTE MAATREGELEN

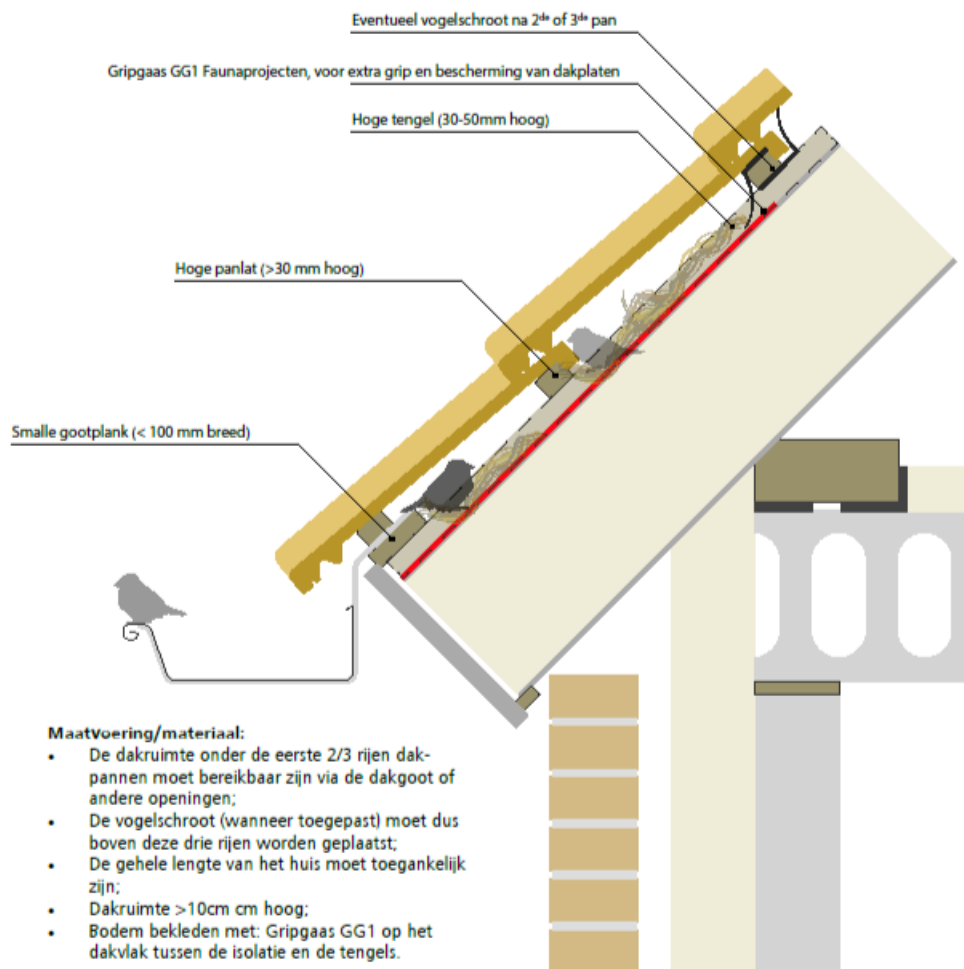
- Legenda
- Huismustil HMT3 Unitura - 13x
 - Vleermuiskast VMT1 Unitura - 16x (c5)
 - Gierzwaluwkast GZT2 (5 plekken) Unitura - 5x

Tijdelijke maatregelen gierzwaluw, huismus en vleermuizen

De gierzwaluwverblijfplaatsen zijn geïnspecteerd met hoogwerker om inzicht te krijgen in de dakconstructie en de positie van de verblijfplaatsen. Bovenstaand een schets van de situatie. Samengevat: Op de hoeken van de blokken steekt het metselwerk een halve steen door, hierdoor is de spouwmuur hier 130mm diep over een lengte van ongeveer 400mm. Op sommige plekken is deze ruimte tot ongeveer 200mm van de rand opgevuld met isolatielandere materialen. Hierdoor ontstaat een ideale gierzwaluw 'kast'. Gierzwaluwen kunnen de ruimte binnengaan doordat de goot op ongeveer 40mm boven de bovenkant van het metselwerk zweeft.

Behoud bestaande nestlocaties gierzwaluw

Nieuwe inrichting van alle daken als permanente nestplaats voor de huismus